



قابی ماندگار در تاریخ



غلامعلی حداد عادل
عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

غلامعلی حداد عادل معتقد است مهم‌ترین میراث رهبر شهید، آیت‌الله سید علی خامنه‌ای انقلاب اسلامی است. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در پاسخ به این سؤال خبرنگار روزنامه ایران که «چگونه می‌توانیم مراسم تشییع رهبر شهید را به یک سرمایه اجتماعی پایدار و ظرفیتی ملی برای کشور و مردم تبدیل کنیم؟» گفت: «تصور می‌کنم با توجه به عشق و علاقه عمیقی که مردم ایران به این رهبر شهید دارند، شاهد خلق شکوهی خواهیم بود که نقشی ماندگار برای آیندگان به یادگار می‌گذارد.» به گفته وی، این رویداد

به آیندگان نشان خواهد داد که وقتی فردی صادق، حقیقت‌جو و خدمتگزار واقعی مردم باشد، ملت چگونه او را عاشقانه دوست می‌دارند.

این واقعه، درسی برای تاریخ آینده است تا مردم بتوانند آن را با دوران قبل از انقلاب مقایسه کنند؛ دورانی که حاکمان مجبور بودند با زور و اجبار مردم را به خیابان‌ها بیاورند، در حالی که امروز دل‌ها مشتاقانه پرواز می‌کنند.

رئیس پیشین مجلس شورای اسلامی ادامه داد: «این تشییع، همانند مراسم تشییع امام راحل (ره) که به قابی ماندگار در تاریخ بدل شد، می‌تواند الگویی ارزشمند برای آینده باشد. در مواجهه با این سیل خروشان جمعیت، گروه‌های سیاسی، احزاب و جناح‌ها دیگر موضوعیت ندارند؛ چرا که

همه در دریای بی‌کران ملت غرق شده و به وحدت رسیده‌اند. در واقع، همه ما قطره‌هایی هستیم که در این اقیانوس محو و به هم وصل شده‌ایم.»

حداد عادل در پاسخ به این سؤال که به نظر شما مهم‌ترین میراث رهبر شهید برای ما چیست؟ گفت: «معتقدم میراث اصلی ایشان «انقلاب اسلامی» است. ایشان همواره بر این نکته تأکید داشتند که باید مراقب حفظ و تثبیت انقلاب اسلامی باشیم؛ این مهم‌ترین وصیت و میراث ایشان است.»

غلامعلی حداد عادل پدر همسر آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی است. دختر ایشان نهم اسفند ماه و در حمله آمریکایی- صهیونی به بیت رهبری شهید شد و پیکر آن مرحومه نیز همراه با پیکر رهبر شهید تشییع می‌شود.

بزرگترین تشییع تاریخ اسلام و تشییع

خواهند یافت و مراسمی رقم خواهد خورد که جهان تاکنون نظیر آن را به خود ندیده است. فکر نمی‌کنم پس از این نیز کسی شاهد چنین حضوری باشد؛ مردم ایران، مرده‌ی قدردان، باشراف و دوست‌داشتنی هستند که در هر شرایطی پای کشورشان می‌ایستند.

همان‌گونه که رئیس جمهوری هم در سخنان خود تأکید کرده‌اند، این مراسم باید نماد وحدت و انسجام ملی باشد. لذا شایسته است که جریان‌های سیاسی، احزاب و گروه‌ها هم این مراسم را محل اظهار نظرهای جناحی خود نکنند. آنان هم سکوت کنند و به مثابه قطره‌ای به دریای بیکران مردم بیبوندند و در نمایش

سیدمحمدصادق خرازی



دیپلمات پیشین

مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی آیت‌الله سید علی خامنه‌ای رویدادی بی‌سابقه و جلوه‌ای از اقتدار ملی و نماد انسجام و وحدت مردم ایران است. برداشت من این است که بزرگ‌ترین تشییع پیکر در تاریخ اسلام و تشییع برگزار خواهد شد؛ حتی معتقدم در تاریخ بشر نیز چنین مراسم تشییعی سابقه نخواهد داشت. خواهی دید که از سراسر ایران و کشورهای آسیایی و برخی نقاط دیگر جهان مردم و مقامات برای بدرقه امام شهیدمان حضور

اثبات جایگاه جهانی ایران



رامین مهمانپورست
سخنگوی اسبق وزارت امور خارجه

آیین وداع و تشییع امام شهید، در حافظه تاریخی ملت ایران به عنوان یکی از ماندگارترین و سرنوشت‌سازترین روزهای این سرزمین ثبت می‌شود. روزی که از مرز یک مراسم رسمی فراتر می‌رود و به نمادی از هویت، استقلال و اراده ملی بدل می‌شود. آنچه این روزها در کشور در حال وقوع است، صرفاً برگزاری یک آیین سوگواری نیست، بلکه یک مناسبت سیاسی یا مذهبی نیست، بلکه روایتی از استقامت کشوری است که نشان داده برای حفظ استقلال و آرمان‌های خود، از هیچ فداکاری دریغ نخواهد کرد و مسئولان آن، از عالی‌ترین سطوح تا آخرین لحظه، خود را متعهد به دفاع از ملت و منافع ملی می‌دانند. تشییع ایران سرشار از بحران‌ها، آزمون‌های دشوار و مقاطع حساس بوده است اما شاید کمتر مقطعی را بتوان یافت که به این اندازه تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز بوده

نمایش اقتدار و ثبات در میانه بحران‌ها



سیدجلال ساداتیان
کارشناس سیاست خارجی

برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید ایران، صرفاً یک آیین سوگواری نیست. بلکه رویدادی است که در بستر تحولات اخیر منطقه و جهان، واجد پیام‌ها و ابعاد سیاسی، امنیتی، اجتماعی و بین‌المللی قابل توجهی است. تأخیر در برگزاری این مراسم نیز ناشی از همین ملاحظات بود. طبیعی بود که برگزاری مراسمی با این گستردگی نیازمند فراهم شدن شرایطی امن و تدارک شایسته باشد.

حضور گسترده هیأت‌های خارجی در مراسم ادای احترام به رهبر شهید نشان می‌دهد که این مراسم از مرزهای یک رخداد داخلی فراتر رفته است. حضور رؤسای جمهوری، رؤسای مجالس، معاونان و قائم‌مقام‌های پارلمان‌ها، هیأت‌های سیاسی و مذهبی و نمایندگان کشورهای همسایه و جهان

وزرای دولت، چهره‌های برجسته سیاسی و فعالان حزبی

و حوزوی تشریح کردند

یک حضور، چند معنا

پرچم دفاع از ایران اسلامی و تلاش و تکاپو برای اعتلای آن بر زمین نمانده و حالا در دست خلف صالح ایشان، آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای است

گروه سیاسی / وداع تاریخی مردم ایران با رهبر شهید به صورت رسمی از ساعت ۶ صبح امروز در مصالی امام خمینی (ره) تهران آغاز شده است.

خیل عظیمی از ایرانیان از استان‌های مختلف کشور راهی پایتخت شده‌اند تا به همراه تهرانی‌ها آخرین دیدار مردمی با آیت‌الله سید علی خامنه‌ای رهبر شهید را رقم بزنند.

این حضور گسترده قطعاً واجد پیام‌های مهم داخلی و خارجی است. به لحاظ داخلی وداع با رهبر شهید همزمان پاسداشت یک عمر مجاهدت آیت‌الله خامنه‌ای در راه اعتلای ایران اسلامی است.

تشییع رهبر شهید؛ از آیین سوگ تا بازتولید قدرت نرم



سیدرضا صالحی امیری
وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

تاریخ ملت‌ها را لحظه‌های بزرگ می‌سازند؛ لحظه‌هایی که در آن، جامعه از وضعیت عادی خارج می‌شود، به خودگامی تاریخی دست می‌یابد و مسیر آینده خویش را بازتعریف می‌کند. در چنین بزنگاه‌هایی، ملت‌ها خود را بازمی‌آزمینند. شهادت رهبران بزرگ و آیین‌های جمعی برخاسته از آن، در شمار همین لحظه‌های تاریخی‌ساز قرار دارند. تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی را باید در چارچوب یک «رویداد بزرگ تاریخی» که در آن، ساخت‌های هویتی، تاریخی، فرهنگی و سیاسی ایران به‌صورت هم‌زمان فعال می‌شوند، فهم کرد.

پرسش بنیادین این است: چرا برخی جوامع در مواجهه با فقدان رهبران خویش دچار گسست، بحران مشروعیت و فروپاشی اجتماعی می‌شوند، اما برخی دیگر از دل همان فقدان، انسجام و وفاقی جدید خلق می‌کنند؟

پاسخ را باید در نسبت میان «حافظه تاریخی»، «سرمایه نمادین» و «هویت ملی» جست‌وجو کرد. ایران یک موجودیت تاریخی، تمدنی است. در این سرزمین، پیوند میان ملت و رهبری، رابطه‌ای مبتنی بر عناصر فرهنگی، تاریخی و معنایی است. در چنین جوامعی، شهادت رهبران به جای آنکه ضلالت‌زای ایجاد کند، فرآیند بازتولید معنا را آغاز می‌کند؛ فرآیندی که در آن، جامعه با بازخوانی ارزش‌های بنیادین خویش، به بازسازی انسجام و باآفرینی اراده ملی دست می‌یابد.

امروز، بیش از هر زمان دیگری، عصر قدرت‌های هویتی است؛ قدرت‌هایی که توانایی سازمان‌دهی عواطف، قدرت بسیج

و مصالح و ملاحظات سیاسی، مواضعی نمادین اتخاذ کنند اما آنچه افکار عمومی جهان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، حضور مردمی است که با اراده و باور خود، انسجام ملی و پیوند عمیق با آرمان‌های انقلاب و نظام را به نمایش می‌گذارند.

مراسم تشییع که از روز دوشنبه در تهران، قم و مشهد و نیز در نجف و کربلا عراق برگزار خواهد شد، بنا بر این روایت، صحنه‌ای از حضور سرشاری انسان‌هایی خواهد بود که با عشق و وفاداری نسبت به امام شهید و آرمان‌های او گرد هم می‌آیند.

این اجتماع عظیم، نه تنها در حافظه تاریخی ملت ایران، بلکه در نگاه جهانیان نیز به‌عنوان نمادی از اقتدار برخاسته از ایمان و پیوند قلبی مردم با رهبری ثبت خواهد شد. آنچه از امام خامنه‌ای، در تاریخ ماندگار خواهد شد، بیش از هر چیز حکومت بر دل‌ها و قلب‌ها، ایستادگی بر اصول، فداکاری برای آرمان‌ها و گذشتن از جان و خانواده در راه اهدافی است که برای کشور و انقلاب ترسیم شده است. از این منظر، این مراسم می‌تواند اثری عمیق و ماندگار بر افکار عمومی جهان بر جای بگذارد و پیام مظلومیت و حقانیت ایران را به گوش ملت‌های جهان برساند.

رهبری که با درایت و به پشتوانه مردم کشور را از بحران‌های مختلف عبور داد و تصویری از یک ایران مقتدر را ترسیم کرد. آیت‌الله خامنه‌ای در نهایت بر سر همین آرمان‌های ملی و دینی به شهادت رسید. حالا نوبت مردم است که یکبار دیگر پیوند سیاسی و معنوی با رهبر خود را به نمایش بگذارند.

این حضور معنادار قاعدتاً حاوی این پیام برای جبهه مخالفان جمهوری اسلامی ایران هم هست که اقتدار این کشور و اعتماد به نفس رهبر فقید آن برای ایستادگی در برابر متجاوزان و بدخواهان، منگی بر همین حضور مردم، بنیان نهاده شده است. آیت‌الله سید علی خامنه‌ای شهید شدند اما

عمومی و خلق احساس تعلق جمعی را دارند.

از این منظر، حضور میلیون‌ها ایرانی در صحنه تشییع، بازنمایی عینی «قدرت اجتماعی» است؛ قدرتی که در ژرفای حافظه تاریخی ملت ریشه دارد و در لحظه‌های سرنوشت‌ساز خود را آشکار می‌سازد. این رخداد، حامل پیامی راهبردی برای جهان نیز هست. تحلیلی مسلط در بسیاری از مراکز راهبردی غربی طی دهه‌های گذشته بر این فرض استوار بود که فشارهای مستمر، تحریم‌های فزاینده، جنگ‌های ترکیبی و ترور رهبران و فرماندهان، به فرسایش سرمایه اجتماعی و در نهایت تضعیف ساخت سیاسی و فروپاشی جمهوری اسلامی خواهد انجامید. اما تجربه تاریخی ایران بار دیگر نشان داد که در جوامع مبتنی بر هویت‌های عمیق تمدنی، معادله قدرت به هیچ عنوان تابع محاسبات مادی نیست. شهادت رهبر، در چنین جوامعی، به جای نقطه پایان، نقطه آغاز است.

آنچه در این لحظه تاریخی رخ می‌دهد، ظهور یک «پارادوکس» است که فهم آن برای بسیاری از نظریه‌پردازان کلاسیک روابط بین‌الملل دشوار است: عملکرد خشنونت‌آمیز دشمن، به‌جای تضعیف انسجام ملی، خود به عامل تقویت همبستگی و بازتولید مشروعیت تبدیل می‌شود. این منظر، تشییع رهبر شهید در روزهای آینده را می‌توان یکی از مهم‌ترین نمونه‌های «بازتولید هویت ملی» در جهان معاصر دانست. اما اهمیت این رخداد را نباید فقط در ابعاد سیاسی آن خلاصه کرد. از منظر میراث فرهنگی، ما با پدیده‌ای مواجهیم که واجد تمامی مؤلفه‌های یک میراث ناملموس معنوی است. میراث ناملموس، نظامی از ارزش‌ها، خاطره‌های مشترک و الگوهای معنابخش است که استمرار تاریخی یک ملت را تضمین می‌کند. آیین تشییع

بازخوانی یک مسیر تاریخی از عاشورا تا امروز



محسن غروبان
مدرس حوزه

در رابطه با مراسم تشییع رهبر شهید و جنبه بین‌المللی این مراسم باید به چند نکته مهم اشاره کرد. نخست اینکه شخصیت رهبر شهید ما، شخصیتی استثنایی در میان علما و مراجع بزرگ شیعه در عصر حاضر بود و هست. سراسر عمر ایشان با مبارزه با ظلم و ستم، تلاش برای برقراری عدالت و مقابله با استعمار و استعمارگره خورده بود. روحیه ذاتی و شخصی ایشان، روحیه جهاد و مجاهدت در راه ارزش‌های الهی و دفاع از مظلومان بود؛ مسیری که همواره در زندگی ایشان تداوم داشت و ایشان را به یکی از چهره‌های برجسته مبارز در دوران معاصر تبدیل کرد. از سوی دیگر، تشییع پیکر ایشان در کربلا و نجف را باید فراتر از یک مراسم تشییع دانست؛ این حرکت، یک اقدام نمادین با پیام جهانی در معرفی خط و راه امام حسین علیه‌السلام و استمرار مسیر عاشورا و کربلاست. مکتب امام حسین (ع) در طول تاریخ همواره انسان‌های مبارز و عدالت‌خواهی را پرورش داده است و یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های این مسیر، شخصیت‌هایی هستند که در امتداد نهضت

پرچم دفاع از ایران اسلامی و تلاش و تکاپو برای اعتلای آن بر زمین نمانده و حالا در دست خلف صالح ایشان، آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای است. برخی وزرای دولت، چهره‌های برجسته سیاسی و فعالان حزبی و حوزوی در گفت‌وگوهایی با «ایران» توضیح داده‌اند که مشارکت مردمی در مراسم تشییع رهبر شهید چرا اهمیت دارد.

به گفته آنان این حضور هم پاسداشت تلاش‌ها و مجاهدت‌های رهبری است هم اعلام این پیام مهم که مردم ایران با رهبری جدید، همان مسیر رهبر شهید را ادامه خواهند داد با حفظ وحدت و همبستگی ملی.

رهبر شهید، در صورت ثبت ملی، مستندسازی و روایت‌سازی صحیح، می‌تواند به یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های نمادین جمهوری اسلامی تبدیل شود؛ سرمایه‌ای که نسل‌های آینده از طریق آن، نسبت خود را با تاریخ، هویت و آرمان‌های ملی بازتعریف خواهند کرد. در این میان، مسئولیت نهادها، فرهنگ، دانشگاه‌ها، اندیشکده‌ها و رسانه‌ها، صورت‌بندی نظری و روایت‌پردازی تمدنی از یک تجربه تاریخی است. ما نیازمند تولید دانش درباره این رخداد هستیم؛ نیازمند روایت‌های متکثر فرهنگی که بتوانند ابعاد این تحول را تبیین کنند. ملت‌هایی که قادر به نظریه‌پردازی درباره تجربه‌های بزرگ خود نیستند، در بلندمدت امکان تبدیل آن تجربه‌ها به قدرت پایدار را از دست خواهند داد.

در عین حال، شرط اساسی تبدیل این رخداد به سرمایه ماندگار ملی، صیانت از ماهیت فراگیر و وحدت‌آفرین آن است. این تشییع، متعلق به هیچ حزب، جناح یا گروه خاصی نیست؛ متعلق به ایران است. هرگونه تلاش برای صادره سیاسی این سرمایه عظیم اجتماعی، به معنای تقلیل یک رخداد تمدنی به منازعات زودگذر سیاسی خواهد بود. امروز، ایران در یکی از حساس‌ترین پیچ‌های تاریخ معاصر خود ایستاده است. آیندگان درباره این روزها داوری خواهند کرد؛ داوری خواهند کرد که آیا ایرانیان توانستند از دل سوگ، سرمایه‌ای برای آینده بسازند؛ از دل فقدان، انسجام و از دل شهادت، قدرتی نو برای استمرار مسیر تاریخی خویش خلق کنند. این «تشییع ملیونی» تجدید عهد یک ملت با تاریخ خویش و آغاز فصل تازه‌ای در زیست فرهنگی ایرانیان است.

عاشورا برای تحقق آرمان‌های الهی و انسانی تلاش کرده‌اند. فرهنگ عاشورا و کربلا نشان داده است که این مسیر محدود به یک زمان و مکان خاص نیست. مفهوم «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا» بیانگر آن است که راه مبارزه با ظلم و دفاع از حق، همواره ادامه دارد. در ادامه همین مسیر، شخصیت‌هایی همچون امام خمینی (ره) و پس از ایشان آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، نماد تداوم این جریان تاریخی بودند و هستند. از این منظر، تشییع پیکر ایشان در کربلا و نجف، پیامی روشن برای جهانیان دارد؛ پیامی درباره استمرار راه امام علی (ع)، امام حسین (ع) و مکتب اهل بیت. اهمیت این تشییع در عراق نیز از همین زاویه قابل توجه است؛ چراکه این سرزمین، خود بخشی از تاریخ عاشورا و فرهنگ اهل بیت است و برگزاری چنین مراسمی در کربلا و نجف، دارای ابعادی فراتر از یک رویداد داخلی بوده و پیامی بین‌المللی برای معرفی اندیشه تشییع و مسیر مقاومت و عدالت‌خواهی دارد.

نکته دیگر آن است که این تشییع در شرایطی برگزار می‌شود که دشمنی‌های گسترده‌ای از سوی رژیم صهیونیستی، امپریالیسم آمریکا و جریان‌های استکباری علیه رهبر شهید وجود داشته است. از این جهت، حضور گسترده

در میان مردم است. مردمی که با حضور گسترده خود، همبستگی ملی را حول محور ایران به نمایش گذاشتند. از سوی دیگر، بیانگر آن است که جمهوری اسلامی، با وجود شرایط دشوار امنیتی، توانسته است ظرفیت داخلی، ارتباطات خارجی و نظم اجرایی خود را حفظ کند. پذیرایی از هیأت‌های متعدد خارجی و مدیریت مراسمی با این ابعاد، خود پیامی از توانایی کشور در اداره شرایط پیچیده و حفظ ثبات در میانه بحران به شمار می‌آید.

در عین حال، یکی از مهم‌ترین پیام‌های این مراسم، برجسته شدن محکومیت ترور است. بر اساس این روایت، رهبر شهید و فرماندهان ارشد همراه ایشان در میدان نبرد هدف قرار نگرفتند، بلکه در شرایطی که مذاکرات در جریان بود و برخی از آنان در محل سکونت خود حضور داشتند، هدف حمله قرار گرفتند. همچنین شماری از اعضای خانواده ایشان، از جمله نوه، دختر، عروس و تعدادی دیگر از بستگان نیز در این حادثه شهید شدند.

انجام داده است، بیش از گذشته در معرض افکار عمومی جهان قرار دهد. در کنار این ابعاد، نباید از نقش مردم در عبور از این مقطع حساس غفلت کرد. مقاومت نظامی بدون همراهی و پشتیبانی اجتماعی نمی‌توانست به نتیجه برسد. حضور مستمر مردم در میدان‌ها و خیابان‌ها طی شب‌های متوالی، به تقویت روحیه نیروهای نظامی انجامید و زمینه استمرار مقاومت را فراهم کرد. در کنار این همراهی مردمی، عملکرد دولت در مدیریت شرایط، حفظ انسجام داخلی و پشتیبانی از نیروهای مسلح نیز بخشی از تصویری است که از این دوره ارائه می‌شود. مجموعه این عوامل، به تعبیر این تحلیل، موجب شد ایران در برابر قدرت‌های بزرگ و رژیم‌اسرائیل ایستادگی کند و توان خود را در مدیریت بحرانی پیچیده به نمایش بگذارد. برگزاری مراسم تشییع در چنین سطحی نیز امتداد همین تصویر است. این مراسم، از یک سو بازتاب‌دهنده جایگاه، نفوذ و محبوبیت رهبر شهید



وداع ملت

پاسداشت مجاهدت

سیاسی



شبه ۱۳ تیر ۱۴۰۵
شماره ۱۹۰۶۳

سال سی و دوم
شماره ۹۰۶۳

Saturday
4 July 2026
Vol 9063